

Gazeta de Mallorca

5 cent.

HEMEROTECA
MUNICIPAL
MADRID

CRONICA SETMANAL CASOLANA

Arts y Lletres • Costums • Tràfec e Industria • Noticies • Anuncis y Reclams • de Ciutat y la Pagesia

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

IMPRENTA DEN JOSEPH MIR.—Cadena de Cort-11.
Dirigihi sa correspondencia y quesvuya més que s'ofereasca.
Demanauihi sa tarifa d'Anuncis y Reclams.

Ventatjes a n'es suscriptors.—Ja's sap: avuy en dia, més ven qui més anuncia.

Primera anyada.—Núm. 5.

Palma • 2 de Maig • 1903

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Per tot Mallorca y dins Espanya: tres mesos: 1 PESSETA
Per fora Mallorca: al Estranjer. 1'50
Número corrent: 5 cèntims.—Estantis 0'10
Llibres mallorquins casi regalats.—Suplements gratis a n'es suscriptors.

DE FORA-MALLORCA

Eleccions.—Propaganda a tirs.—Congrés de metges.—
Malalties sanitoses.—El Roghi mallorquí?

¿Y qu'en direm d'aquestes derrerres eleccions de diputats a Corts?

Aquí, a Mallorca, afortunadament se son fetes amb bon seny y quietut, y no hem hagut de llamentà desgavell ni avalots ni crits y renou ni sanc vessada.

Pero a moltes altres provincies no poden di dos doblés de lo metex. Garrots y armes al aire, urnes trencades, presidents galletjats, cops blaus, ossos romputs, alcaldes morts a guinavetades... Tot lo bastant y encara més, per acredità sa capacitat espanyola y es punts que calsam d'educació política, per exerci aquest dret des sufragi universal y per donarnos legisladors y governants a noltros metexos.

¿Qu'en fariem de que es sistema fos es més bô del mon, si de tal manera mos ne servim y el posam en pràctica?

Bò es un raó de tay fi, per afaità una barba. Posaulo en mans d'un aprenent esburbat, de má fexuga... y amb ell vos escorxa sa pell o vos degolla.

A Madrid no hi poren consentí en que es republicans hagen trèta sa llarga.

Y perque es Govern ha perdut, tot son inculpacions y quexes y desvèri, y es conservadors de sôca antiga ja volen menjar-se En Maura crúu.

Per cèrts polítics, es país ha de votà sempre amb so Govern, o si no, es vot no val. Govern blanc, majoria blanca: Govern negre, majoria negra!... Axò tot sol,—no parlem de lo altre—ja basta y sobra per demostrà y fé veure a n'es més lloscos sa beneytura infantil y sa filassa d'aquexa gran farsa política que cad'any o dos se repeteix.

Molts son qui la sosténen, la defensen y fan com qui creurehi. Mos fan igual efecte qu'aquells qui aplaudexen un qui fa jocs de mans, després d'afinarli sa manganeta.

A s'esglesia anomenada *L'Oratoire*, des carré de Saint Honoré, tenguéren ses devotes parisenses un susto de mort, no fa molts de dies. Es temps que predicaven, un homo desparà contra es feïls es sis tirs d'un revólver.

Quant l'haguéren agafat, resultà que s'arma estava carregada amb pólvora tota sola, y qu'aquell esburbat havia recorregut a n'aquest medi, per atreure s'atenció pública damunt ell y damunt una partida d'invents de que ningú may n'havia fet cas, y segons s'inventô, estaven destinats á tremudà y capgirà s'humanitat de cap a pèus.

Com podeu pensà, aquell estrany reclamista ja es a sa loqueria.

¡Tants com n'hi ha de sa séua casta, y van a lloure!

Ja fa vuyt o deu dies que a Madrid está ple de metges forastés, des més eminents y

Obres de Ramon Lull

Text original directament trelladat dels millors còdices més antics que romanen.

AQUESTA edició, comensada anys enrera per D. Jeroni Rosselló y continuada ara per un aplec de llistes mallorquins, se publica en bells volums in-4º, estampats ab lletra elseviriana e ilustrats ab pròlegs y estudis bibliogràfics, notes y variants, lamine y facsimils, per donar més cabal conexas de les principals obres autèntiques del gran mallorquí del segle XIII.

Van publicats y estan en venda dos volums:

Libre del Gentil e los tres Savis: Libre de la primera e segona Intenció: Libre de Mil Proverbis; amb pròlec y glossari den M. Obrador y Benassar: 1 vol. d'un 700 pàgs. 10 ptes.

Arbre de Filosofia d'Amor: Libre de Oració, de Deu, de Conexensa de Deu, del Es de Deu; ab pròlec den Miquel Costa y Llobera, Pr.: 1 vol. de més de 500 pàgs. 10 ptes.

N'hi ha exemplars en aquesta Administració, a ses principals llibrerías de Palma y a sa den Alv. Verdager, a Barcelona.

Aviat estarà llest y se posarà en venda el *Félix de les Maravelles del mon*: 2 toms en un vol., amb pròlec bibliogràfic den M. Obrador.

Altres volums estan en preparació per publicarlos seguidament.

Reformes dins la Seu

II

PARLANT de sa nostra catedral mallorquina y de lo airosa y ben tayada que sabéren dexarla aquells enginyosos mestres majors que dirigiren sa construcció, mos esposava En Gaudí, en franca conversa, una partida d'observacions trètes de s'estudi minuciós que n'ha fet d'aquest bell monument, y qu'ara volríem dexà aquí reproduïdes amb tota exactitut, talment com de propia boca séua les sentírem.

—Tot monument (mos deya) sol tení una qualitat distintiva, característica, que mostra com a predominant demunt totes ses altres. Aquesta qualitat característica de la Seu mallorquina, es sa *proporcionalitat*, sa armònica correlació de dimensions, tant de dins com de fora.

Catedrals hi ha a Espanya y per altres nacions, que li diuen a n'aquesta de Palma grans ventatjes: unes en grandaria, altres en ornamentació y riquesa de conjunt y detalls. Pero ben poques son—tal volta ni una—que li pas al davant en belles y gentils proporcions, en airosa lleugeresa de línees y trossades.

Y es ben conexedora y manifesta s'intenció des qui va idear aquesta Seu, de que brillás y resplendís tal mérit, per demunt tots quants d'altres en pogués tení. Per axò dexà tals com están es nívvis d'aquells arcs y sa curvatura d'aque-

lles voltes; a n'axò obeyex sa primor y altaria d'aquelles columnes, no engruxides a fèxos, sino netament y de dalt a baix prismàtiques; per axò s'hi multiplacären lluernes y finestrals abastament, perque aquell interior tengués tot quant d'espai y buit li era mester perque ferís la vista, abans que tot, aquella *proporcionalitat* armònica, mérit y distintiu principal d'aquex poema de pedra.

Ara bé: tal com romanía posteriorment s'interior de la Seu, y tal com l'hem trobat avuy en dia, amb sos finestrals casi tots cegos, amb un retaulo major que no pot essè més impropí y desproporcionat allà on está, y amb aquell embalum disforjo del cò, de rònegues parets, qu'embascola sa nau major y l'interromp, dextantli a sa part d'abax un ample espai inútil, queda afollada y absolutament tirada a pèdre sa característica de la Seu; s'armonia de proporcions, sa deguda correspondencia entre s'altaria per un vent, y s'amplitut y fondaria per altre.

A respectarli com pertoca aquexa qualitat principal; a retornar s'interior de la Seu a sa trassa y fesomia que primitivament se li donava; a n'axò ha d'obeir y en tal criteri s'ha d'inspirà tota idea y projecte de reforma.

Res més llògic ni pertinent que comensà tal tasca allà metex per on comensà s'obra primitiva, per sa capella real; y anarla seguint avall—avall, fins a arribar a lo que malanadament ja no té adob ni cura.

Primé que tot, aclarí s'interior, escampantli y posant a degut grau sa llum que li pertoca; llevarli tota nosa y embalum y afegitò que li mancaba aire y espai; trèure l'altà majò y l'ara, d'aquell enfony dins el qual romanen embegudes, escafides y nanes ses figures hieràtiques de celebrant, ministres y demés, que tres o quatre graons de presbiteri no basten a remuntà ni trèure de devall aquell munt de fusta llavorada que les aplana y les embeu; acostà sa taula d'altar cap a n'es feïls, en forma que tots la puguen veure desde qualsevol endret de ses naus; desembarassà sa des mitx d'aquell *tancat* qu'ara la tuda y la estrangola; fé que surten ses salmodies y cantories litúrgiques d'un lloc més adequat, com será aquell que romanga entre s'altar y s'ábside; presidint clerecía y poble, en tot acte solemne, son lligitim cap y Pastor, assegut en cadira bisbal, visible per tothom, en benei o sermonà es feïls (l'iglesia militant), que no s'haurán d'empenye tampoc, ni ensistar-se com ara, dins una gaya o redòl de sa nau, entre bancs y columnes y barandes de ferro, per sentí qui los predica dalt sa trona... Y allà, en es fons de tot, a s'enlairada capella absidial (l'iglesia triufant), un viu esclat de llum,—no colorida com sa des finestrals, a través de figures glorioses d'àngels y verges, d'apòstols y profetes, de màrtirs y patriques,—sino blanca o polsimada d'or, reflectintse per tot cantells; claror xeleta y viva, que sia com a punt d'atracció a on convergesca sa mirada des creents, com si per endavant los dexás entre-

veure un resplendent ingrés o portelló de sa gloria eternal, d'on brolla y emana tota llum, com imatge y figura de veritat, de magestat y omnipotencia.

Entorn d'aquesta idea y com a conseqüencies y derivacions d'ella, surgen y s'espliquen es detalls secundaris des projecte de reforma. Ni aquí tendriem prou espai per esplicarlos tots, un a un, ni tampoc En Gaudí ha dita sa darrera paraula sobre s'execució des pla qu'ha de dâ a terme.

—Quant comens un'obra (mos deya), no sé casi may, punt per punt, de quin modo l'acabaré. A lo milló, surt y ocorre un detall que vos fa esmenà y modificà lo que pensàveu; s'ofereixen novells aspectes y menuderies d'un conjunt, qu'abans no vos havien preocupat, y vos empenyen a esmenà lo que creheu definitiu... Y axí, lo indispensable no consistex precisament en tenirho tot ben determinat, cosa per cosa, sino en tení ben concebut es pensament y pla essencial, d'on vos deriven y se resolén una darrera s'altra, totes ses condicions qu'hajau de satisfé, totes ses dificultats qu'hajau de vèncer.

Lo que sura per demunt tot y s'hi perfila, dins es séu pla, es un mirament reflexiu a respectà y tení en conte es pensament y s'idèa a on s'inspiraren es qui feren la Seu tal com ella es, y subjectarho tot a n'aquella idea primitiva.

Y juntament amb aquex respecte escrupulós a no modificà ni capgirà capritxosament s'idèa essencial d'aquell conjunt, s'hi dexa clarament entreveure sa resistencia a valerse de medis posteriors, poc concordants o impropis. Un sol detall per mostra. Roman esclut des projecte de reformà la Seu, axò d'emprà p'es finestrals que s'obrirán, es vidres de colors que s'industrialisme alemany més o manco artístic ha escampats desde Munich per tot el mon catòlic. Es vidres y ses imatges que'ls han de decorà, serán tots fets en casa, y provats y esmenats aquí metex a on han de serví, per poderlos comprovà sa visualitat y s'efecte qu'en resulten.

Y encara per més feel y apropiada interpretació de figures y fesomies, ha fet En Gaudí estudis y observacions directes, ha preses *notes originals*, sobre aquest país metex, fotografiant téstes y cares y actituts, que creu pertinent atendre y tení en conte, per allunyà tota nota discordant y es més petit regust d'adaptació esmotlada o forastera.

Dins es vapor metex, quant repartia cap a Barcelona dimars passat, mos feya veure En Gaudí ses interessants proves fotogràfiques obtengudes; y les estojava tot satisfet, com a documents que li havien de serví, quant perfilás es dibuxos des finestrals de sa capella real, qu'es per on comensarà s'obra de reforma.

Qui du fins a tal estrem es mirament, no es fácil que deix punts escapats en lo més important, y revela per altra banda una manera tan original com poc frequent d'entendre y dâ endavant s'execució d'obres artístiques.

sabuts d'Europa, venguts aposta per celebrà amb unió des companys espanyols, un gran Congrés de Medicina.

Avuy un, demà s'altre, ara un espanyol, ara un rus, tots fan discursos a té qui té.

No voldriem passà per antipatriotes; pero tenim pò de que, trèt de quatre o cinc metges de Barcelona o Madrit, ets altres casi tots fassen un trist papé, en obrí sa boca.

¿Voleu un botó per mostra? Idò escoltau es tema d'es discurs d'un metje de fama dins Espanya: «*E'enco de las publicaciones demográficas y similares, salidas á luz desde 1850, en el antiguo reino de Valencia.*»

¡Ja hi serán romasos embabayats, homos com En Mantegazza y En Brouardel, quant haurán sentit aquell cantet!

En tocarlos a ells alsà la veu, estarán empegats y no sabrán qu'han de dí, perque es metges nostros haurán agotat ja tots es punts més interessants.

Tants d'avènsos y perfeccionaments medicals mos arribarán a fè tornà boyets, y no sabrem per on hem de prende.

Ara resulta que hi ha una partida de malalties sanitoses y molt bones p'es còs, que n'impedexen moltes d'altres, y a n'es qui ténen sa fortuna de patirles los allarguen la vida.

Entre tan higièriques malures, s'hi contenen sa gota, es rèuma y sa pruaga. Metges que no tenien feynes més precises, han observat y diuen qu'es gotosos y es qui patexen dolò reumàtic, se troben en favorables condicions per no agafà altres malalties; sa sanc los circula millò, y dins ella no hi poden viure certs microbis; conserven fins a sa derrera edat sa forsa de cervell y casi están segurs de morí de veyesa.

Certes malalties de cò se curen a forsa de tossí; de modo que qui millò s'en pot curà, es aquell qui tenga rugay o cadarn, de cap a cap d'any, o una bronquitis crònica. Es tossí sovint, activa sa circulació de sa sanc y revivà es cò, que d'altra manera no funcionaria.

Aviat, a n'aquest pas y per tal camí, encara vendrà dia en que veurem lo qu'abans era una flastomia o una maldició, convertit amb afalagadura. Y en trobà amic o parent o conegut, l'haurèm d'escometre o saludà amb un amable «¡mal ayre a tú!» o amb un afectuós «¡mal te toc gota!»

¡Mirau que u es xerrim sa gent y afectada de portà gazetes!

¿Creureu qu'ara n'hi ha qui diuen qu'El Roghi, aquell subjecte que fa la guerra a n'el Rey moro, es un tal Jaume Roig, que, anys enrera, feya de cordé dins es vall y que essent un bergantell de 14 o 15 anys tocà soleta cap a Algé, a cercà fortuna, y mès tart se fé endins, logrant amb el temps conquistarse grans amistats y moltes simpaties entre es moratons?

No digueu, que si aquesta fos vera, y En Roig guanyás es plet a n'el Sultán, no seria poca honra per Mallorca, veure *¡nada menos!* coronat emperadò des moros un paísà nostros, antic *cordero en el valle*, per mès senyes.

¡Llavò si que tendriem bo amb sos moretons, y en menjariem de dàtils confitats!

Tradicions populars mallorquines

Es Pastor de sa Llepassa

Sa Llepassa es un lloch molt antich de sa marina de Lluchmajor.

Se conta qu'en aquells temps que's moros venien tan sovint y feyen tant de maig, una yegada a sa Llepassa es pastor era totsol, que formatjava, y se'n hi presenten un escabotell de moros, ben pèus alts.

¡No vos dich res si'n feren de lulea com

el veren totsol, ben segurs de que no los escaparia!

—¡Hala!... janem ab noltros! li digueren. Es pastor era ca vey, y no l'espantava un retgiment de soldats.

No demostrà qu'estigués gens retgirat, y, es mès fresch del mon, los diu:

—Dexaume acabar de formatjar. Llavò encalentirem sa llet, que me pareix que'n deveu esser afectats; en menjareu fins que n'hi haja, y llavò ja mos n'anirem.

A n'es moros aquella sortida los vengué molt de nou, y no los desagradà sa proposta.

Per paga n'erán ben llèpols de llet.

—¡Vaja idò... ¡espedeix! digueren tots.

—Serà una grapada, diu es pastor.

Al punt tengué ses fogasses llestes.

Posa sa caldera de sa llet demunt es fogons, y diu a n'es moros:

—¡Hala si hi feys foch y si bull prest! Ja'u crech que n'hi feren!

Com comensaren a veure que sa llet ja alsava bambolles, tots s'arrotlaren a sa caldera, cridant:

—¡Ja bull! ¡ja bull! ¡Hala, pastor!

Es pastor s'hi arramba ab una escudella ben gran, y de cop descuyt y mès falaguer qu'una centella, *¡zas zas!*, se posa a tirarlos escudellades d'aquella llet bullenta per sa cara, y no se donava raó a ses mans.

Com sa llet bullenta crema y bofega una cosa d'horror, ja'u crech que aquells moros romangueren ab sa cara tota bofegada y mès de mitx cegos; y trobaren es portal ben enfora, donantho a ses cames, fogint axí com pogueren.

Es pastor los acompanyà un bon tros, a pedrades.

Y estigueren molts d'anys a tornarnhi de moros devers sa Llepassa.

S'Oguer de sa Llepassa (1)

Aquests guardians de sa Llepassa pareix qu'anavan uys espolsats ferm.

Se conta un altre pas d'un ouguer que hi havia, que no us fasséu contes que no'us sia gustós y que no valga sa barba d'un soldat.

Idò diuen qu'una vegada l'homo tenia ses egos dins un sementer; y, com se'n tem, se veu enrevoltat de quatre o cinch moracos, per l'estil d'aquells que Sent Jaume té baix de ses potes des seu cavall.

S'escomesa que li feren es polissons, va esser:

—¡Hala! janem ab noltros!

—¡Anem! diu s'oguer tot rabent.

Y ja son partits cap a mar, y no se'n podien avenir aquells, de que l'haguessen tengut tan bo dé ginyar.

—Escoltau, diu s'oguer, com hagueren caminades una xixantena de passes. ¿Sabeu qu'havia pensat?... Que mos ne podriem anar colcant.

—Y com? diuen es moros.

—Demunt ses egos, diu ell.

—Y ¿que son colcadores?

—¡No han d'esser!... ¡Com a xotets!

Es moros qu'anassen cansats, que'ls hagüés agafat puput, que fossen poch caminants, fos lo que fos, se posen demunt un' ego perhom.

—¿Y que deys ver que no alsen es cul qualche pich? deyen com s'hi posaven.

—No hi ha que tenir ansia, diu, s'oguer. Però no res: per que vos fuge sa mica de rezel que pogueu tenir, ¿sabeu que farem? Jo vos feraré ses cames ab una corda que pas per devall sa panxa de s'animal, y axí per be que boveig y esperoneig, may vos porá tomar. ¡Ja seria'l dimoni si vos tomava!

Es moros trobaren qu'havia tenguda bona idea, y se dexaren ferar ab tota sa llealtat del mon.

S'oguer derrerà ses egos sempre feya corda, y a les hores en duya sis o set bras-

(1) La'm contaren mos amichs corals, D.ª Maria Antonia y D. Francesch Salvá, de sa Llepassa, que'u sentiren contar com eran petits; lo meteix que s'anterior.

ses, y li varen caure com un bunyol dins la mel.

¿Que me'n direu? Ell com los tengué fermats, ja es partit a donar garrotades a n'aquelles egos, y garrotades y mès garrotades, però tan a ferir com sabia y ab tota sa forsa.

Com elles se sentiren aquelles pessigoyes, arrancan de quatres, y bones alsades de cul, y empinades, y llongos de costat, y de d'allà, tant com en podien trèure, per dins mates, per dalt timbes, per aquella malapetja del dimoni.

A n'es moros ab ses primeres satsades ja los veren comes al ayre y ab so cos penjant p'es mitx de ses cames de ses egos, y bones sondroyades, y *tupa-tatup* ab so cap per dins ses mates, revells y romaguers, y per dalt timbes y sobams.

Y sa corda que no se rompia ni se desfeyá, perque era ben revenguda y s'oguer havia fermat fort.

Y ses egos de d'allà, y ells bones carabassotades, y cops blaus, y arregussades de pell, y braverols, y trenchs, y sanch per llarch.

Sobre tot, com foren devers es sementer de *na Forana*, sa corda s'arribà a desfer o se va rompre.

Es moros, mès de mitx morts, axí com pogueren, s'axicaren flastomant y renegant. Troban un cocó al raset d'aygo, se rentan ses ferides y les s'embenen una mica.

Aquest cocó per axò encara se diu *es cocó des moro*.

Fentse trons de s'oguer, que ja no sabien per hont parava, maleint s'hora que s'eren dexats ferar, rancatjant rancatjant y de la banda de la banda, collaren cap a sa galiota, y ja fonch ben vespre com hey varen esser.

Allò se va sonar entre's moros, y ab aquests passos des pastor y de s'oguer, s'escalivaren per molts d'anys, y se'n guardavan com de caure d'acostarshi gens devers sa Llepassa.

Antoni M.ª ALCOVER Pre.

Lo Claveller

IMITACIO DE LES CANSONS POPULARS MALLORQUINES (*)

¿Cançonetes voleu vos?

Cançonetes jo no'n sé...

¡No vos enutieu, mon bé;

no mès per agradarvós,

cançonetes vos faré!

Un cas eus vatx a contar

qu'en nostre temps s'es seguit:

es un cas que fa plorar

a n'el qui hi gosa pensar

y ne té lo cor ferit.

Garrida n'era, garrida

una jove com les flors;

¡si ho era rossa y polida!

casi tant com vos, ma vida,

que teniu presos los cors!

Sos ulls eran dues móres,

sos cabells eran d'or fi,

sa blancor la del jasmí,

ses colors encisadores

com la rosa al dematí.

Los fadrins de l'encontrada

tots li daven qualche ullada,

molts li deyan ses amors;

¡si ho era ben festejada!

amor meu, casi com vos.

(*) Aqueixa bella composició des nostros anyorat mestre y amic, va inclosa en es seu tomet de *Poesies* recentment publicat. —Aquí teniu *Lo Claveller* (diu En Costa en es pròlec) poesia feta imitant les cançons populars mallorquines: consideraula atentament, que bé s'ho mereix, y es ben segur que hi trobareu aquella gracia delicada y afalagadora, aquell tò familiar y esquisit, que constituían el secret del autor, perque eren el seu cor meteix.

Com vos, lo meu be estimat, tenia la joveneta un claveller ufanat: qualcú per una branqueta mitja vida hauria dat.

Cada vespre en ferse nit, baix la finestra's posava, y lo claveller regava, el bergantell mès garrit qu'en la vila's passetjava.

—Amor, deya, no voldria que'm donásseu may guerrer; lo meu cor esclataria si'n vés un que qualche dia regás aquest claveller.

Jo no n'he gosat culir ni una flor, ni una fulla; me basta l'olor sentir y l'esperança tenir de culirne quant Deu vulla.

Quant Deu vulla, ramellet, ¡ab quin pler vos culiré! No vullau dar-me guerré; qu'en dia que jo ho veuré trobaran lo meu còs fret.

—Lo claveller es per vos, la jove li responia; en dia que d'altri fos, ne perdria ses olós y ses fulles secaria.—

Y lo bergantell garrit ab mès amor s'abrasava. Y com se feya de nit a regà'l clavellé anava cada vespre ab mès delit.

Vengué qu'un galant senyor va veuré aquell claveller, y enamorat de s'olor, volgué que fos la millor joya de tot son verger.

Y la jove enamorada, lo seu coret malmenant, escoltà'l senyor galant, y consentí a ser robada a n'el qui l'amava tant.

Y lo claveller polit, trasplantat a l'estern lloch y d'altra terra nodrit, ses olors perdé a poch poch y quedà groch y pancit.

Y baix d'aquella finestra, aont pompós era nat lo claveller tan regat, hi varen trobar un vespre lo còs fret de s'estimat.

Ay amor! ay amor mia! ¡si'm donau guerrer a mi, claveller de galania, jo tendré la malaltia de que l'altre's va morí!

Cançonetes voleu vos? cançonetes ja teniu; l'amor me té tan catiu, que sols per agradarvós de mort tornaria viu!

Thomas FORTEZA

Himne Matinal

A punta d'aua, en aquella hora en que'ls nostres somnis son consemblants a la dolsa pau del matí, y la pau doisa del matí talment sembla un bell somni, l'aua parlava y les campanes li responien.

Ella deya: Bell es el nom d'Adonai.— Responien elles: Maria es l'estel de l'aua.

Ella deya: L'aucell cantant y l'arbre remorós diuen el nom de Deu.—Elles responien: Encens, prevere y orga acordement diuen per tres vegades el sant nom de Maria.

Ella deya: Les ones que's desperten y el vent qui manca y se condorm, diuen el nom

de Deu.—Elles responien: Sa naueta endressa el mariner, y la donzella sos ulls blaus, cap a Maria, estel de l'aua.

Ella deya: El mon, alberch del home, ple está del nom de Deu.—Elles responien: El temple sant, casal de Deu, ple está del sant nom de Maria.

Ella tornava dir: Bell es el nom de Deu.—Elles responien: Maria es l'estel de l'aua.

Y l'aua omplia de clarejants colors les boques sonants de les campanes; y les campanes espargien ses veus sonants per demunt les colorides claredats de l'aua.

Y auba y campanes, acompassant ses veus, entonaven xelestes son hymne matinal:—¡Cantem sèt vegades dolsament los noms de Jesús y de Maria!

M. MILÀ

LLIBRES REBUTS

LIBRO DEL AMIGO Y DEL AMADO... del B. Raimundo Lulio; trad. en lengua española por un devoto del Santo... con una introducción de D. Miguel Mir, de la R. Academia Española.—Madrid, Calleja ed.—1903.—1 vol. en petit 8°, de 189 pág.

Aquest llibre és una reimpressió, un poc corregida, de la edició mallorquina anònima de 1749, y li ha posada una bréu introducció es nostre amic y compatriota D. Miquel Mir, acadèmic bibliotecari de la Espanyola; afegintli unes notes bibliogràfiques des nostre company de redacció, En M. Obrador, sobre es manuscrits originals que romanen, y ses traduccions y edicions que s'han fetes y publicades d'aquest llibre.

Forma part es tomet de sa colecció *Joyas del Cristiano* que a Madrid publica s'editor Calleja; y com a edició econòmica devota de ses que s'usen avuy en dia, no hi ha res que di. Lo qu'es de planye, tractantse d'una de ses més belles e interessants obres llianes, es que a fora Mallorca mos hajen de prendre ventatja a publicarne traduccions, mentres roman encara inèdit es text original primitiu d'aquella joia mística y literaria, tal com sortí de sa ploma del immortal mestre.

Qualque dia será bon dia; y segons noticies, no mos torbarem tant com mos som torbats a veure publicada una edició des text original de l'Amic e l'Amat, qu'es lullistes anyoren y desitjen.

VARONES ILUSTRES DE FELANIG Y Escritores felanigenses, por Miguel Borden y Oliver, archivero municipal.—Felanig, impr. de Reus, 1903.—1 vol. en 8°, de 140 pág.

Recopilació biogràfica feta amb bona intenció y propòsit qu'es molt d'alabà, tota vegada que s'inspira en so sentiment d'amor a ses coses propies y a ses glòries recordanses de sa terra nativa.

Es jove arxivé de Felanig s'es servit des materials que p'es seu trabay de selecció li oferien ses obres d'En Bover y d'altres historiadors mallorquins, com y també des documents qu'ha replegats y coleccionats, conrant ses seues aficions històriques.

Si aquestes li duren, fácil li será més en avant completat y rebli aquexa primerenca colecció, afegintli altres noms y noticies qu'ara s'hi troben a faltà, y no olvidant qu'es valor y s'importancia de tals trabays y estudis, dependexen principalment de sa depuració crítica que s'autor sapia emprà, amb uyada imparcial y escrupulosa.

Cada ciutat y vila hauria de tení un imitador de s'arxivé de Felanig; ja que amb aquests materials y estudis d'història local se presta bona ajuda y s'aplan es camí a n'es qui emprenguen obres històriques de major amplitut y més llarga volada.

Fuyes y Brots

d'Història mallorquina

1380.—Maig, 4.—Solemnes festes en tota la ciutat, per motiu del matrimoni de l'infant En Juan, fill major del Rey En Pere IV, ab Na Matèua, filla del comte d'Armenia y neboda del Rey de Fransa.

1385.—Maig, 9.—Resolgué la Universitat posà un rellotge nou, amb campana, dalt sa torre que un any abans havia comprada aposta.—Es meteix dia y any, penjáren dos catius, acusats de grossos delictes: a un li tayarén abans es puny, y a s'altre l'assotaren.

1387.—Maig, 26.—Manà el Rey En Pere IV a un jueu de Mallorques anomenat Jeúda Cresques, que li trassàs y dibuxàs un mapa-mundi. Dos anys després li fé donà per aquell trabay 60 lliures 8 sous, y regalà aquell mapa a n'el Rey de Fransa.

1396.—Maig, 23.—Arribà sa notícia de que el Rey En Joan, l'amador de gentilesa, era mort, de mort repentina, dia 19, en el lloc de Fuxà, tornant d'una cassada.—Dia 29 y 30 li feren solemnes funerals a sa capella del palau de la Almudaina, que s'omplí de gran gentada, cavallers, ciutadans y mercaders. També hi havia pàgesos vestits de canyon de sac, en senyal de dol.

1408.—Maig, 19.—Per essé arribades noves de que a Moreria armaven un estol de vaxells per vení contra Mallorca, ordenà l'Universitat que fossen adobades y reforçades ses murades de la Ciutat. Amb aquestes obres s'hi gastaren 17.000 florins. Poc després, unes naus de moros tractaren d'esvahi Andraig; pero los feren cara, es valents andritxols, encalsaren aquelles naus, mar endins, y les feren fugí, a tota vela.

1463.—Maig, 9.—Ordenà lsenyor Rey que ls escrivans y notaris del Real Patrimoni haguessen de tení substituïts a ses viles, per estendre ses escriptures de compres y vendes subjectes a alou real; a fi de que es pàgesos no haguessen de vení a Ciutat y fé despesa per tal motiu: y qui no u fés axí, pagaria 500 florins de multa.

1505.—Maig, 17.—Se calà foc a l'església de Sineu, y tot cremà, fora sa custodia, que trobaren sencera, dins la sacristia.

CRÓNICA CIUTADANA

Diputats novells.—Tot los sía enhorabona a D. Toni Maura, es Marqués de la Torre, es comtes de Sallent y de San Simón y D. Alexandro Rosselló, que son sortits triufants, y a ses futures Corts han de representá Mallorca.

Si d'ells tots sols dependís, no podriem esperar-ne sino bé, d'allà dalt, y totes mos sortirien avengudes.

De tots modos, es cinc diputats nous ténen per noltros una qualitat molt bona y preferent: son mallorquins; no son venguts de fora casa.

No pòden dí tant altres provincies.

També s'es constituïda, a la fi, sa Diputació Provincial.

N'es romàs elegit President D. Pep Socies y Gradolí, y Vice-president de sa Comissió Provincial D. Toni Barceló.

Ahí metex comensáren sa tasca.

Que sía per Dé, y Deu los dó acert en tot quant fassen y resolguen.

Al cel lo vejem.—Mos ha dexat, y s'en pujá a gosar de milló vida un bon amic y bon ciutadà: D. Perico M. Granada.

Dilluns passat l'enterraren.

Era bella persona, de tracte simpàtic y amant; considerat y estimat de tothom qui'l tractava.

A tota sa familia l'acompanyam amb el sentiment.

Fires y Festes.—Sa comissió va freda, es botigués van frets, y es gremis no hi van gayre calents en so projecte de celebrarne, aquest estiu vinent.

Sembla qu'es parlarne no més, fa badayera y qu'es metexos qu'haurien de prendre es capdevant ja diuen:

—Si u dexássem aná per un altr'any....

Notes industrials

De sa sastreria *Ferrer y Mir* (costa de Sant Domingo, n.º 4) hem rebuda una elegant tarjeta fentmos present que ja han rebut tot es surtit de robes per sa estació de Primavera y Estiu.—Es casa de confiança, que servex bé, a bon preu.

—D. Juan Montaner, propietari des gran y acreditat establiment de sastreria, panyos y roba blanca des carré des Sindicat (Capelleria) també mos participa sa rebuda d'abundant y triat gènere per sa metexa estació.—Sa acreditada casa Montaner es prou y massa coneguda; tant que recomanarla es per demés.

—Finalment D. Bartomeu Gumbau y Fiys (S. en C.) des carré des Bastaxos y d'Escursach (devan es Banc d'Espanya) també han tenguda s'atenció d'oferirnos es surtit de gèneros d'estiu y es seus tallers de sastreria.—Conexem s'establiment, sabem qu'es bò, y es qui s'en son servits n'han romasos contents y disposats a tornarhi.

Gazeta Relligiosa

Sants y festes de la setmana entrant

Avuy dissapte: S. Atanasi bisbe y St. Ambrós.

—Festa nacional espanyola des 2 de Maig.

Demà DIUMENGE 3: El Patrocini de S. Jusèp y sa trobaya de la Santa Creu. (Festa a s'oratori de La Creu, de Porreres.)

Dilluns 4: Sta. Mònica vda.—(Quart crexent.)

Dimars 5: S. Pio V papa y sa conversió de St. Agustí.

Dimecres 6: S. JUAN ANTE-PORTAM-LATINAM, patró d'els impressors: (per axò l'estampem en es calendaris amb lletres majuscles.)

Dijous 7: S. Estanislau bisbe y St. August mr.

Divenres 8: L'aparició de S. Miquel arcàngel.

Dissapte 9: S. Gregori Nacianceno bisbe y dr.

Aquesta setmana torna essé cossera. (*)

Coranthores

Avuy 2, seguxen, y demà 3, acaben, a la Concepció, a n'el Sant Crist del Nogué.

Dies 2, 3 y 4, a Sta. Catalina de Sena, a la Mare de Deu del Roser.

Dies 3, 4 y 5, a Santa Magdalena, a la Beata Catalina Thomàs, valldemossina.

Dies 6, 7 y 8, a St. Miquel, a l'aparició del sant Arcàngel titular.

Dies 8, 9 y 10, a St. Felip Neri, a la Mare de Deu de la Divina Amor.

Altres funcions

A totes ses parroquies y convents s'hi fan desde dia 1 y seguxen durant tot aquest mes de Maig ses populars y concorregudes funcions des mes de Maria.

Demà dia 3, ses devocions acostumades de primer diumenge de mes.

De la Pagesia

Sóller, 29.—Per diumenge dia ro des mes qui vé, se prepara en aquesta vila sa festa anyal de la Victoria, que tanta gent mos du de fora terme y fa aná tot es poble en revolt.

No hi faltará enguany cap grà a sa dobla, com solen dí. Solemnitat relligiosa, batalla de moros y cristians en es port, es capitá Angelats y ses valentes dones: focs artificials, y com a novetat, una traca a la valenciana.

Es d'esperá sa venguda de molts de forastés: sobre tot ara que tan bona avinentesa ténen amb so Gran Hotel Marina, que fá poc s'es ubert y que los oferex bon servey y agradable estatje.

Ja vos n'escriuré quatre mots, de com será anada sa festa.—C.

(*) Alguns suscriptors ciutadans, poc avesats a n'es termes y mots antics de la pagesia, mos han demanat que vol dí axò de setmana cossera.—Aquesta paraula cossera vé de sa latina *cursaria*, derivada de *currere*, *cursum* (corre:—per axò allà on corren o fan ses corregudes li deim cós); y axí "setmana cossera" significa aquella qu'es carretes y traginés poden corre y traginà y fé feyna, de dilluns a dissapte, sense haverse d'aturá ni perde cap jornal d'entre setmana, per raó de festa colenda. Ver'aquí perque setmana cossera val tant com dí setmana sense cap dia festiu o d'aná a missa, de diumenge a diumenge.

Correspondencia Administrativa

Un suscriptor pagès mos pregunta per escrit (y qualcun de ciutadà mos ho ha preguntat també de paraula) com axí sa suscripció a sa GAZETA los vé a sortí cada trimestre una mica més cara que si la compraven cada dissapte a lloure.

Es motiu d'axò es ben bò de veure. Demunt aquells qui l'han de comprá setmanalment, es suscriptors hi ténen quatre ventatges: 1.ª La reben a ca'seua, per corrèu o repartidó.—2.ª Tendrán y rebrán gratis es suplementos y números extraordinaris que feym contes de publicá.—3.ª Ténen dret a s'inscripció d'un anunci de franc y per una sola vegada, a sa 4.ª plana, suscriguent dins es primé trimestre.—Y 4.ª Pòden adquirir a preu casi regalat tots y qualsevol des llibres que ls oferim a cada número; y amb un parey no més que los convinga comprarne a tan rebaxat y modic preu, sa suscripció trimestral los vé a sortí de franc.—Y vat'aquí esplicat es cas.

Ara lo que mos toca, ja que hi som, es demaná a n'es suscriptors d'aquesta GAZETA, que dispensen si qualque pic l'han rebuda amb retard, per mal servey de repartidós fòtjes y pererosos, que mos han fet quedá malament, y per axò los hem donats es despatxos y n'hem cercats d'altres més corrents y puntuals, que mos han promés fé bona feyna. Per paga, amb aquesta embafada de periòdics novells que hi hagué aquest mes passat, hey anaven molt acassats es repartidós bons y pràctics, y no n'hi havia per qui'n volia.

Procurarem que d'ara endavant es nostros suscriptors estiguen ben servits y no hajen de tení motiu de quèxa.

Llibres mallorquins

icasi regalats!

L'han ben aprofitada molts de suscriptors afectats de sa nostra literatura, a s'avinentesa que los varem oferí aquest mes passat, d'adquiri bons llibres mallorquins a uns preus tan reduïts, que may eren estats tan ventafosos com ara.—Posauhi esment, y judicau voltros metexos.

D'aquí y de per fora Mallorca mos n'han fetat tal demanadissa des llibres anunciats, que d'alguns (com de s'Historia de la Casa Real de Mallorca) ja no'n roman ni un exemplar. Altres se son fets avall ferm, y ja los comensa a cremá des vert sa candela.

En vista d'axò, y desitjosos de seguí facilitant s'adquisició y lectura de bons llibres mallorquins, hem cercat y lograt aumentá encara més sa llista de títols; y axí ampliam y repetim en benefici vostro sa siguent oferta:

Tots es qui sien suscriptors de sa GAZETA DE MALLORCA o s'hi suscriguen durant aquest mes de Maig, poden adquirir a sa nostra Administració exemplars des llibres qui seguxen:

	Pessetes.
Poesies en mallorquí popular, per P. d'Alcántara Penya.—1 tom de 495 pág., amb retrato de s'autor, fotogravat	1
Cuentos Mallorquins, des metex autor: 1 vol. de 289 pág.	0'75
Recorts y esperances, des metex autor: 1 vol. de 154 pág.	1
Lo Joglar de Mallorca, per Jeroni Roselló: 1 vol. de 406 pág., amb traducció castellana	2
Poetas Baleares (siglos XVI y XVII) publicats per Jeroni Roselló: 1 vol. de 396 pág.	1
Poetas Baleares (sigle XIX) publicats p'el metex: 1 vol. de 662 pág.	1
Rimas Varias de D. T. Aguilo: 3 vol. 8.ª	2
En Juanot Colom: discurs històric per J. M.ª Quadrado: 1 quad. de 24 pág.	0'15
Rondalla de Rondallas, en mallorquí, per don Tomás Aguilo y Cortés, (4.ª impressió): 1 quadernet de 32 pág.	0'10
Biblioteca de Escritores Baleares, per Joaquín M.ª Bover: 2 toms en un vol. de 600 y 695 pág.	7'50
NUMISMÀTICA BALEAR, per Alv. Campaner: 1 vol. de 360 pág. (amb láms.).	5
Album Artístico de Mallorca: colecció fotogràfica, publ. per Bart. Ferrá y J. Virenque: 1 vol. de 50 fotografies directes y 80 pág. de text.	30
Noticias Históricas Topográficas de la Isla de Mallorca, per J. M.ª Bover: 1 vol. de 402 pág.	0'50
Poesies de D. J. Lluís Pons y Gallarza: 1 vol. de 156 pág.	1
El Trovador Mallorquí: poesies de don J. Taronji Pre.: 1 vol. de X-552 pág.	1'50
Escenas Baleares, per A. Frates: 1 volum de 331 pág., contenint ses tres noveletes <i>Los dos amores</i> , <i>Un destajo á media noche</i> y <i>Las mejoras</i> , que si bé escrites en castellà, per argument y color mallorquíntjen ferm.	0'60
GÉMINIS, noveleta des metex autor, tant o més mallorquina que ses abans anotades: 1 tomet de 276 pág., estampat amb lletra elseviriana.	0'30
OBRAS CRÍTICAS de Guillermo Forteza, (tom I, únic publicat): 1 tomet com s'anterior, de 335 pág.	0'30
OBRAS DE JOVELLANOS, referents a Mallorca (descripció des castell de Bellver, etc.): 1 tomet com es dos anteriors.	0'30
Aquests tres tomet, tots tres plegats.	0'60
ALMANACS humorísticos del Sarracossano, publicats durant els anys 1870 a 1873: (molt escassos y cercats) cadascun.	0'25
¿Que més volem? ¿Haurien cregut may veure tal baratura de llibres, a tan ventafós preu?...	
A s'Administració de sa GAZETA DE MALLORCA los poden adquirir, si hi sou a temps, abans d'acabá aquest mes de Maig.	
Amb tal rebaxa, sa suscripció (1 pesseta per trimestre) vos vé a sortí de franc.	

RELOTJERÍA DEN GUIEM

KRUG CARRÉ DEN COLÓN, 40 Y 44.—PALMA DE

MALLORCA.

Hermós surtit de rellotjes de butxaca y

de paret. Compostures a preus econòmics. Es re-

llotjes son tots de classe superió y d'ells se pot dí en

veritat que donen les dotze.

FERRO-CARRILS DE MALLORCA

Servey de trens de passatgers

De Palma a Manacor y Felanitx: a les 7:40 des matí; a les 2 y a les 6:25 des capvespre.
De Palma a Sa Pobla: 7:40 de matí; 2:30 y 6:25 de capvespre.
De Manacor a Palma: 4 y 6:30 de matí, y 5:15 de capvespre.
De Manacor a Felanitx y Sa Pobla: 6:30 de matí y 5:15 de capvespre.
De Felanitx a Palma, Manacor y Sa Pobla: 6:40 de matí; 12:15 y 5:25 de capvespre.
De Sa Pobla a Palma, Manacor y Felanitx: 6:55 de matí; 1 y 5:25 de capvespre.

CORRÈUS AL INTERIOR

Surten cada dia en diligencia, per casi totes ses viles aon no hi passa es tren, devés les 2 des capvespre. Arriben a ciutat entre 7 y 8 des matí.

VAPORS-CORRÈUS

Partexen de Palma

A Barcelona: dimars, dijous y divenres: a les 6 de capvespre (directes) y diumenges a les 5 id. (via d'Alcudia).
A Valencia: dimecres a les 9 de matí.
A Alicante: dissapte a les 6 de capvespre.
A Ervissa: dilluns a les 10 de matí, dimecres a les 9 id. y dissapte a les 6 de capvespre.
A Mahó: dimars a les 6 de capvespre (directe) y dimecres a les 2 id. (via Alcudia).

Arriben a Palma

De Barcelona: dilluns, dimecres y dissapte, a les 7 de matí (directe) y dijous a les 9 id. (via d'Alcudia).
De Valencia: divenres a les 10 de matí.
D'Alicante: dimars a les 6 de matí.
D'Ervissa: dimars a les 6 de matí; dijous a les 2 de capvespre y divenres a les 9 de matí.
De Mahó: dilluns a les 9 de matí (via d'Alcudia) y dimars a les 6 de matí (directe).

TRAMVIA DE PALMA A PORTO-PÍ

De sa Plassa den Coll y de la Glorieta, desde les 5 y mitja des matí fins a les 9 des vespre, surt un cotxo cada 15 minuts.

De Porto-Pí a Ciutat, de les 5 des matí fins a les 8:50 des vespre partexen dos cotxos cada 15 minuts.

Tot es trajecte: 25 cént. Al Terreno, 15 id. A Sta. Catalina, 10 id. Entre estacions, 10 id.

SERVICI TELEGRÁFIC PROVINCIAL

Estació uberta a totes hores: sa de Palma no més.

Estacions ubertes de dia: Mahó, Ciutadella, Ervissa y Sóller.

De servici limitat (9 a 12 matí y 2 a 7 capvespre): Alcudia, Artá, Felanitx, Inca, Manacor, Andraig, Sóller y sa d'Alaor (Menorca).
Semáforo: Bajoli (Menorca).

Mapes de Mallorca

en trobareu a sa tenda den Mir (Administració de sa GAZETA)-Cadena de Cort, núm. 11.

TINTES de copí y d'escriure de ses fábricas més acreditades.—Cadena de Cort, núm. 11.—Tenda.

DIDA bona y sana: N'hi ha una, de Lluchmajor, de 25 anys, primé infant, llé de 15 dies, que desitja trobá una bona casa dins Ciutat, per ferhi didatge.— Informarán en aquesta Administració.

Per dibux hi ha quaderns y originals de tota casta, den Calame, Julien, Carot, Maurin, Pelfort, Umberto y altres autors de molta anomenada, a sa tenda den Mir, Cadena de Cort, n.º 11.

Llibres Lulians

manuscrits o estampats: com més antics millós.—Tots es qui'n tenguen y s'en vulguen desfé, que los duguen en aquesta Administració de sa GAZETA DE MALLORCA, amb nota de preu. Tendrán preferencia es manuscrits, sobre tot si son demunt plegamí.

PLANS DE PALMA: n'hi ha en venda a s'imprenta d'aquesta GAZETA Cardena de Cort, 11.

DROGUERIA Y FERRETERIA

den MIGUEL BESTARD

(Plassa de sa Cortera, 2 y 4 — carré de s'Esparteria, 1 y 3.)

En aquest establiment s'hi trobará la mayna de *Drogues y Productes químics* de tota casta.—*Eynes* per fusters, ferrers y demás menestrals.—Tota classe d'estopades, *amiantos* y demás útils per máquinas de vapor.—Desincrustant marca «EXCELSIOR» únic d'admirables resultats, per no permetre gens ni mica d'incrustació a ses calderes de vapor.—Representació en aquesta provincia, de sa companyia UNIO ESPANYOLA D'ESPLOSIUS: de ses noves CAXES REGISTRADORES, y de sa casa WEYRAT GERMANS, horticultors y floricultors de Valencia.

CORTERA, 2-4. — ESPARTERIA, 1-3.

CASA GRANDIA

Nous, 12, segon pis, 2.ª porta.—BARCELONA.

Hospedatge per Revds. Sacerdots y demás persones catòliques.—Berenar, dinar y sopar: **3 pessetes diaries**. S'hi admeten hostes permanents.—Carrer de Banys

SENYÓS Y SENYORES

CAP altre remey trobareu més segú per matá es cucs, ni tan bo de prende y que sia tan llépol per infants, com es **XAROP VERMÍFUGO** que prepara En SUREDA Y LLITERAS.

PER curá de rèl sa tossina, per tení sempre fresca sa boca, agradable s'alé, y perque es fumadó no sien perjudicats p'es tabac, no trobareu res com emprá cada día ses **PASTILLES SUREDA**.

SENSE sentí sa més petita molestia, fa desaparexe es calls y uys de poll, dexant es pèus qu'es un xalá es caminarhi, es **CALLICIDA SUREDA**.

ES per demás dirvos, perque ja u sab tota Mallorca, que ses millós medecines, es més senzills y més complicats *aparatos*, es bragués més perfeccionats y es fins instruments de Cirugía més moderns y perfets, se troben a sa

Potecaría den SUREDA Y LLITERAS

Costa den BROSSA, n.º 9

PALMA DE MALLORCA

Pis per llogá

N'hi ha un, molt espayós, en es carré des Sindicat (Capelleria) n.º 120: té un teatre amb algunes decoracions y moblatge de cadires y bancs, y altres habitacions propies per posarhi taules de billar, cuyna y dormitoris.—També están per llogá uns estudis (*entresuelos*) dins s'entrada n.º 124 d'aquell carré: ténen estable per una bístia y lloc per caruatge.—Allá metex vos ne darán raó.

Vin blanc claret. Classe fina, selecta, a mitja pesseta es litro.—Unió, 53, (entre es Mercat y es Born)
LA VINYA

Perruqueria.

Antoni Maura.) Higiénic y económic servey d'afeitá, fé la barba y tayá cabeyes, amb maquineta o tisora.—Perruques y postissos de tota casta, a gust y comodo de cada qual.

També hi trobareu pica de banys d'aigo dolsa, freda, teba o calenta, si en está ja afeitats o tosos, vos voleu fé una rabetjada per tot el còs, que vos dexará nets com una plata. Calá bany, una pesseta, amb llensol pelut, per exugá.— ¡Benhaja sa netedat, per está una persona bona y sana!

SALÓ DEN LLUC

COPINYES (Antoni Maura) n.º 14.

GRAN TALLER D'ESCULTURA RELIGIOSA
JUSEP QUIXAL
Villarreal, 50.—BARCELONA.
Especialitat en imatges de fusta per esglesies. En aquest acreditat taller se trabaja indistintament es bronzo, es marbre, sa pedra y sa fusta, construinte estatuaria monumental, tot de bon gust artistic y en condicions molt ventatjoses. S'envien notes de preus, *presupuestos* y dibuxos gratis.—Ventes en gros y a la menuda.
LA CASA SOLICITA REPRESENTANTS

La Roqueta
FÁBRICA DE CERÁMICA ARTÍSTICA
qu'ha feta renéxe sa
MAIÓLICA MALLORQUINA DE LLAMBREIGS METÁLICS
S'hi fan reproduccions de qualsevols exemplars d'algun mèrit y bellesa que se troben en aquesta illa; lo metex que objectes decoratius d'esquisit gust: columnes, jèrros y tésts per flors, jardineres, bustos moderns y variades figures modernistes.
Admet encàrrecs per fé anuncis de ratjoles, decoració de frontis, fatxadex y habitacions, y tot lo demás que correspon a n'aquest ram.
Tenda y despach de LA ROQUETA
Carrer de Sant Miquel, n.º 27 y 29
FÁBRICA: a Son Espanyolet

Calçats de moda
Esmerada confecció
SABATERIA RATIER
Carré de sa Cadena de Cort, 7 y 9.
Venta de tabacs y efectes timbrats

IGRAN OCASIÓ!
COM POQUES S'EN PUQUEN PRESENTAR
per qui vulga reunir
una abundosa biblioteca
5.000 VOLUMS
d'obres antigues y modernes están per vendre, a preus baratíssims, per liquidació des negoci.
22-Costa den Brossa-22
També's traspassaria tot s'establiment sencer, amb ventatjoses condicions.
OCASIÓ EXCEPCIONAL
PER QUI CERCA LLIBRES VENTURERS
22-COSTA DEN BROSSA-22

TARJETERS MODERNISTES.—S'en ha rebut un hermós surtit a s'imprenta den Mir.—Cadena de Cort, 11.

La Cartujilla
FÁBRICA DE CERÁMICA
Productora de tota classe d'objectes artísticos
FABRICACIÓN EN GROS DE TOTES REFRACTARIES
ALAMBINS SEGONS MODELOS
FOGANYES GRANS Y PETITES Y DE TOT PREU
FORNS portatils refractaris
aposta per panaderies, confites, barcos, fondes y cases particulars; amb sa ventatje de podé essé trasladats en mudarse de casa; de 80 centímetros a tres metros cabals de diámetro: de 40 a 400 ptes.
Si voleu menjá beuoyt o pastos de tota casta, amb un forn d'aquesta vos basta y en déu minuts tot es cuyt.
La Cartujilla
C. de Monserrat y Masagán
A Son Espanyolet
Impr. den J. Mir.-Cadena de Cort, 11.